

TILBAKEMELDING FRÅ KOMMUNEBESØK I FORSAND KOMMUNE 14. MARS 2000

INNLEIING

Statens utdanningskontor var på kommunebesøk i Forsand kommune 14. mars 2000. Utdanningskontoret sitt føremål med slike besøk er å fremje dialog og kontakt og å få konkret kunnskap om situasjonen i kommunen. Med utgangspunkt i ny opplæringslov og arbeidet med innføringa av L97, vart det fokusert på kvalitetsutvikling og kvalitetsvurdering, og særleg på utviklingstiltak knytte til ungdomssteget. Forsand kommune planla detaljane i programmet saman med utdanningskontoret og sende inn utfyllande dokument før besøket. Utdanningskontoret er godt nøgd med førearbeidet.

Før skolebesøket blei vi vist rundt på Landa. Utdanningsdirektøren er imponert over fortidslandsbyen, og er oppteken av at denne må kunne nyttast av andre skolar i Rogaland, gjerne som ein del av eit undervisningsopplegg. Dersom det er ønskeleg frå Forsand kommune si side, kan utdanningsdirektøren hjelpe til med å gjere Landa kjent.

Til stades frå kommunen: Levekårssjef Kjell Espedal og assisterande levekårssjef Bernt J. Høie var med under heile besøket medan sekretær ved levekårsavdelinga Bente May Stangeland, kulturleiar Eva Landre Meling og sosialleiar Eli Holsta var med på ein del av besøket. Ordførar Torstein Haukalid, varaordførar Arne Maudal, leiar i levekårsutvalet Geir Haug og rådmann Terje Nysted var med på siste del av besøket.

Ved besøk på Forsand skule møtte vi også rektor Gerd Marie Berge, undervisningsinspektør Ingeborg Søyland, sosiallærer Åse Midtskog, leiar i samarbeidsutvalet og FAU Øyvind Storm og dessutan tre elevar : Torstein Nedrehagen Tveit, Elisabeth Myrdal Espedal og Ole Andre Kalsås Fitje

Til stades frå Statens utdanningskontor: Utdanningsdirektør Sigmund Sunnanå, rådgjevar Audun Gjerde og førstekonsulent Knut Underbakke.

Rapporten er skriven med utgangspunkt i samtalar under kommunebesøket, innsende dokument og annan kontakt mellom utdanningskontoret og Forsand kommune. Besøket var tredelt: med skolen, levekårsavdelinga og den politiske og administrativ leiinga av kommunen.

KVALITETSUTVIKLING OG KVALITETSVURDERING

Utviklingsarbeid

Forsand kommune har berre ein skole. Skolen har derfor alle klassestega. Ved skolen er det 156 elevar og ca 30 tilsette. 19 av desse 30 er tilsette i lærarstillingar. Snittet på elevtalet i klassane er 15,6 med 24 elevar i den største klassen og 8 elevar i klassen med færrest elevar. Med berre ein skole og med gode økonomiske tilhøve, har Forsand kommune etter utdanningsdirektørens vurdering svært gode føresetnader for å drive utviklingsarbeid i skolen.

Kommunen gjennomfører leiingsprogrammet "Leiing inn i år 2000" saman med Jærnettverket og i samarbeid med Høgskolen i Agder. Frå år 2000 samarbeider Forsand med kommunane Finnøy, Hjelmeland og Strand om PP-tenesta. I samband med "Samtak" skifter

kommunen dermed nettverk og tilhører nå ”Midt 2”. Vanskar med å skaffe vikarar. Vanskar med å skaffe vikarar gjer at skolen ikkje kan delta på alle kurstilboda som kjem. Når att på til fleire av dei tilsette er politikarar gjer dette vikarsituasjonen ekstra vanskeleg.

Vikarsituasjonen fører til at skolen må prioritere strengt når det gjeld deltaking på dei eksterne kurstilboda.

Forsand skule har med utgangspunkt i eit besøk av representantar frå Navestadskolen, arrangert eit personalseminar om ny arbeidsmodell for skolen. Skolen har ikkje planar om å gå bort frå klassestrukturen. Utdanningsdirektøren meiner at Forsand kommune med fordel kan arbeide vidare med å utvikle skolen og ta i bruk meir utradisjonelle organiseringsmåtar. Det bør t.d. fokuserast på nytenking når det gjeld timeplanlegging, organisering av skoledagen og bruk av IKT m.v.

Foreldrerepresentanten var positiv til det arbeidet skolen gjer i forhold til elevane og foreldra. Representanten var oppteken av at Forsand har ein god skole der forholda er lagt godt til rette for elevane. FAU har få saker til behandling, og det er etter foreldrerepresentanten si vurdering liten grunn for foreldra til å engasjere seg sidan FAU opplever at elevane får eit godt tilbud og blir ivaretekne på ein positiv måte ved skolen.

Elevrepresentantane var også generelt positive til skolen. Det var i denne samanhengen interessant å høyre Torstein Nedrehagen Tveit gjere greie for korleis han opplevde skilnaden mellom å vere elev ved Øygard ungdomsskole i Sandnes i forhold til å vere elev ved Forsand skule.

Læremiddel

Forsand kommune er i ein særstilling når det gjeld tilgangen til nye læremiddel. Kommunen har nytta førre år i overkant av kr 500 000 på å kjøpe nye lærebøker. Det utgjer i underkant av 3 200 kr per elev.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Også når det gjeld informasjons- og kommunikasjonsteknologi er Forsand i ei særstilling. Det er totalt 50 maskinar til disposisjon ved Forsand skule. 40 av desse disponerer elevane medan dei 10 siste er til bruk for lærarane. Maskinane er stort sett samla i eigne rom, men plasseringa er for tida under vurdering ved skolen med tanke på å gi betre læringstilhøve. Alle lærarane har i tillegg fått tilbud om heime pc-ar.

”Tvesam”

Forsand kommune har tilsett eigen sosialpedagog ved skolen. Det er få åtferdsproblem, men det er ein del disiplinærproblem, særleg på ungdomssteget. Sosialpedagogen er lei for ”Tvesam”, som er eit samarbeidstiltak mellom skole, barnehage, barnevern, helsesøster og kultur. Utdanningsdirektøren synest at dette tiltaket er bra med omsyn til å førebyggje og leggje tilboda best mogleg til rette for å følgje opp elevar som har åtferdsproblem.

Rekruttering/lærardekning

Forsand kommune har god lærardekning og god søknad til ledige lærarstillingar. Det er flest kvinner tilsett ved skolen.

Differensiering/tilpassa opplæring

Det er lagt vekt på tiltak for å styrkje tilpassa opplæring og leggje til rette for auka elevaktivitet. Det er vidare arbeid med m.a. organiseringsmåtar og med å følgje opp den enkelte eleven. Kommunen er kome lengst på 1.-4. klassesteg. Det er på dette klassesteget også tilsett barne- og ungdomsarbeidar. Det er gjort mindre på dei andre klassestega i forhold til å leggje til rette for tilpassa opplæring. Både barne- og ungdomssteget erkjenner at det må arbeidast for å skape større elevmedverknad. Utdanningsdirektøren meiner det er viktig at skolen held fram med arbeidet med å tilpassa opplæringa til den enkelte eleven og at ein prioriterer arbeidet på ungdomssteget.

Musikk- og kulturskoletilbodet

Forsand kommune har eit godt utbygd tilbod og samarbeider med Strand kommune om fleire aktivitetar. Utdanningsdirektøren ser det som positivt at kommunar samarbeider om å utvide tilbodet til barn og unge på dette området.

ØKONOMI OG FORVALTNING

Driftsrammer

Opplæringssektoren sin del av samla netto driftsramme for heile kommunen har variert frå 31 % til 52 % dei siste seks åra. Forklaringa på dei store svingingane er at driftsutgiftene til kommunen var ekstra høge i 1995 og tilsvarande låge i 1998. Dersom ein ser bort frå desse to åra, har samla driftsramme vore relativt stabil dei siste seks åra. Det går fram av rekneskapstala for 1998 at samla driftsutgifter per elev i Forsand er kr 62 515, og at lønsutgiftene utgjør 82 % av dei totale driftsutgiftene. Samla driftsutgifter per elev er ikkje uventa, høgre enn snittet både for Rogaland og for landet. Likevel er dei samla driftsutgiftene tilnærma likt snittet for kommunar med 1000-2000 innbyggjarar. Ein relativt stor del av dei samla driftsutgiftene i Forsand er knytte opp i løn. Utdanningsdirektøren har likevel inntrykk av at rammene Forsand kommune gir til utstyr, læremiddel, materiell, m.v. er romslege samanlikna med dei fleste andre kommunar i Rogaland.

Når det gjeld samla timeressursramme, ligg Forsand kommune lågare enn snittet for Rogaland og snittet for landet for inneverande skoleår. Medan årstimane i prosent av minstetimetallet er 178 % for Forsand, er snittet for Rogaland 182 % og for landet 184 %. Forsand brukar også mindre ressursar til generell styrking og til spesialundervisning. Forsand er ein av dei kommunane som i prosent gir færrest av elevane sine spesialundervisning, men ressursane til delingstimar utanom valfag er tilsvarande styrka. I tillegg er elevtalet i klassane i Forsand monaleg lågare enn snittet for Rogaland. Det låge elevtalet i klassane saman med eit bevisst førebyggjande arbeid kan forklare og truleg også forsvare at det blir nytta mindre ressursar til spesialundervisning.

UTVIKLINGSOMRÅDE FOR KOMMUNEN

Kommunen kan arbeide vidare med å leggje til rette for utviklingsarbeid og for større elevmedverknad i planlegging og gjennomføring av opplæringa og gode evalueringsrutinar.

Reint praktisk bør kommunen sjå nærare på vikarordninga på skolen slik at ikkje manglande vikarressurs hindrar at tilsette ved skolen får ta del i kompetanseutviklingstiltak.

Kommunen bør også sjå nærare på korleis ein kan auke elev- og foreldremedverknad både på klasse- og skolenivået. Etter det utdanningsdirektøren kan sjå, er elev- og foreldremedverknad også i Forsand rimeleg godt ivareteke reint formelt. Det er styrking av elev- og foreldremedverknaden knytt til det daglege arbeidet i klasserommet og korleis ein kan utvikle skolen, som er hovudutfordringa.

AVSLUTTANDE MERKNADER

Utdanningskontoret fekk godt innsyn i utviklinga i skolesektoren gjennom kontaktbesøket.

Opplegget og gjennomføringa av besøket gav nyttig og god informasjon. Vi opplevde det positivt å få møte elevrådsrepresentantar, og vi sette pris på at representanten frå FAU var med på ein stor del av besøket.

Statens utdanningskontor takkar Forsand kommune og Forsand skule for eit verdfullt og vel tilrettelagt kontaktmøte. Vi ønskjer lukke til med det vidare arbeidet med utviklinga av skolen.